

Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань

06 Журналістика

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

061 Журналістика

(шифр і назва спеціальності)

ОП

«Журналістика»

(назва спеціалізації)

інститут, факультет

Філологічний факультет

(назва інституту, факультету)

Робоча програма з «Філософії» для студентів спеціальності 061 Журналістика (ОП «Журналістика»), «26» серпня, 2022 р. – 9 с.

Розробник:

Даниляк Р.П., доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, кандидат філософських наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства 26 серпня 2022 року, протокол №1.

Завідувач кафедри

Дойчик М.В.

_____ (_____)
_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)
“ ____ ” _____ 20__ р.

Схвалено навчально-методичною радою факультету психології.
Протокол від “27” серпня 2022 р. № 1

“ ____ ” _____ 20__ р.

Голова

_____
(підпис)

(Пілецька Л.С.)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Освітня програма Журналістика	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність Журналістика		
Модулів – 2	Галузь знань 06 Журналістика	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		II-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: науково-творчі завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		II-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: Бакалавр	12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
Індивідуальні завдання: год. Вид контролю: Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 33 % / 67 %

2. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: пояснити студентам місце і роль філософії у контексті світоглядного знання, головні риси філософського мислення та методології, ознайомити з найбільш значущими світоглядними ідеями на всіх етапах цивілізаційного розвитку.

Цілі: розкрити предмет і завдання філософії, ознайомити з особливостями її історичного розвитку, експлікувати найважливіші ідеї представників античної, середньовічної, ренесансної, новочасної та сучасної філософії, пояснити місце української філософської думки в контексті світової, з'ясувати найважливіші позиції філософського осмислення буття, свідомості, пізнання, методу, людини, історії, суспільства, культури .

Дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним
- ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання:

- ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія філософії.

Тема 1. Філософія як форма самовизначення людини у світі.

Особливості становища людини у світі та необхідність її самовизначення. Поняття та типологія світогляду. Світогляд і філософія. Співвідношення філософії, науки, мистецтва та релігії. Характерні риси філософського знання. Структура і функції філософії.

Тема 2. Антична, середньовічна та ренесансна філософія.

Основні етапи розвитку античної філософії. Розвиток проблематики в натурфілософський період. Період високої класики. Філософські школи періоду еллінізму. Загальні особливості середньовічної філософії. Патристика про місце філософії в релігійному житті суспільства. Схоластика і містика: спільне та відмінне. Епоха Відродження в історії Європи: загальна характеристика духовного життя. Провідні ідеї та основні представники ренесансного гуманізму, неоплатонізму та натурфілософії.

Тема 3. Філософія Нового часу та німецька класична філософія.

Особливості духовних процесів та розвитку філософії в епоху Нового часу. Розвиток методології та гносеології. Онтологічні, антропологічні та соціальні ідеї у філософії Нового часу.

Місце німецької класичної філософії в історії новоєвропейської філософії:

провідні здобутки філософії І.Канта та Г.Гегеля. Зміст «антропологічного принципу» у філософії Л. Фейербаха.

Тема 4. Сучасна неklasична філософія.

Порівняльна характеристика вихідних ідей класичної та неklasичної філософії. Філософські ідеї А.Шопенгауера та С.Кіркегора. Ф.Ніцше як засновник «філософії життя». Ф.Ніцше та ніцшеанці. Економіко-філософське вчення марксизму. Загальні особливості філософії ХХ ст. та її основні напрями: представники сцієнтистської філософії ХХ ст. Вихідні ідеї екзистенціалізму, філософської антропології, персоналізму та фрейдизму. Основні напрями релігійної філософії ХХ ст. Провідні тенденції сучасного розвитку європейської філософії.

Тема 5. Історія розвитку української філософії.

Загальні особливості української філософії. Джерела філософії періоду Київської Русі. Філософія Григорія Сковороди. Українська філософія ХІХ-ХХ століть.

Змістовий модуль 2. Сучасне розуміння найважливіших філософських понять.

Тема 6. Філософське розуміння поняття «буття» та поняття свідомості. Провідні онтологічні проблеми. Фундаментальність категорії буття. Історичні інтерпретації буття. Рівні, форми та прояви буття.

Тема 7. Проблема пізнання та методу у філософії.

Пізнання як філософська категорія. Суб'єкт та об'єкт пізнання. Види пізнання. Рівні та форми пізнання. Проблема істини у пізнанні. Теорії істини.

Поняття методу і методології. Класифікація методів. Найважливіші сучасні методології.

Тема 8. Людина, історія та культура як предмет філософського аналізу.

Категоріальні визначення людини. Сутнісні сили людини. Історія як предмет філософського осмислення. Філософія історії про суб'єкт, чинники та рушійні сили історії. Поняття суспільства. Суспільство як система. Складові суспільства.

Проблема співвідношення індивіда та суспільства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Історія філософії												
Тема 1. Філософія як форма	11	2	2			7						

самовизначення людини у світі												
Тема 2. Антична, середньовічна та ренесансна філософія	11	2	2			7						
Тема 3. Філософія Нового часу та німецька класична філософія	11	2	2			7						
Тема 4. Сучасна некласична філософія	13	2	2			9						
Тема 5. Історія розвитку української філософії	10	1	2			7						
Разом за змістовим модулем 1	56	9	10			37						
Змістовий модуль 2. Сучасне розуміння найважливіших філософських понять												
Тема 6. Філософське розуміння поняття «буття» та поняття свідомості	10	1	2			7						
Тема 7. Проблема пізнання та методу у філософії	12	1	2			9						
Тема 8. Людина, історія, культура як предмет філософського аналізу	12	1	4			7						
Разом за змістовим модулем 2	34	3	8			23						
Усього годин	90	12	18			60						

5. Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія, її витоки та особливості	2
2	Ідеї та представники античної, середньовічної та ренесансної філософії	2
3	Філософія Нового часу та німецька класична філософія	2

4	Сучасна неklasична філософія	2
5	Ідеї та представники української філософії	2
6	Буття та свідомість як філософські проблеми	2
7	Пізнання і метод як філософські проблеми	2
8	Людина, культура, історія як предмет філософського аналізу	4

8. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Історія філософії		
1	Підготовка до семінарських занять	35
2	Підготовка до контрольних заходів	2
Змістовий модуль 2. Сучасне розуміння найважливіших філософських понять		
3	Підготовка до семінарських занять	21
4	Підготовка до контрольних заходів	2
	Разом	60

10. Методи навчання

Лекції, семінари-дискусії, складання термінологічного словника.

11. Методи контролю

Усне опитування, контрольна робота (тест), бліц-опитування, усне опитування по термінах.

Зразок тестових завдань

Ознаками феноменологічного стилю мислення є:

- А) ірраціоналізм
- Б) персоналізм
- В) трансценденталізм
- Г) іманентизм
- Г) критицизм.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Сума

T1-T5 Робота на парах – 30 Тест – 25	T6-T8 Робота на парах – 20 Тест – 25	100
--	--	-----

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Даниляк Р. П. Філософія: курс лекцій (для студентів спеціальностей 014 – Середня освіта (польська мова і література), 035 – Філологія (польська мова і література), 014 – Середня освіта (українська мова і література), 035 – Філологія (українська мова і література), 035 – Філологія (чеська мова і література)). Івано-Франківськ : ПНУ, 2017. 69 с. <http://194.44.152.155/elib/local/3205.pdf>

14. Рекомендована література

Базова

1. Історія філософії. Античність та Середньовіччя/ ред. Умберто Еко та Рікардо Федріга. Т.1. Харків: Фоліо, 2021. 555с.
2. Історія філософії в термінах: навчальний посібник / А.І. Абдула, Н.П. Козаченко, О.П. Панафідіна. Кривий Ріг: Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2013. 175 с.
3. Історія філософії: Словник / За заг. ред. В.І. Ярошовця. Київ: Знання України, 2006. 1200 с.
4. Киричок О.Б. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 381с.
5. Кислюк К.В. Філософія: навчальний посібник. 3-тє вид., випр. Київ: Кондор-Видавництво, 2018. 230 с.
6. Пазенок В.С. Філософія: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2008. 280 с.

7. Петрушенко В.Л. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії): навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. Львів: Львівська політехніка, 2014. 596 с.
8. Петрушенко В.Л. Філософія: Навчальний посібник. Львів: Магнолія 2006, 2011. 506 с.
9. Подольська Є.А. Філософія. Підручник. Київ: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. 704 с.
10. Присухін С.І. Філософія: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2008. 361, [7] с.
11. Присухін С.І. Філософія: Навчальний посібник. У 2 ч. Ч.ІІ. Система філософії у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. Київ: КНЕУ, 2006. 168 с.
12. Причепій Є.М. Філософія: підручник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. Київ: Академвидав, 2006. 592 с.
13. Філософія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.П. Щерба, В.К. Щедрін, О.А. Заглада; За заг. ред. С.П. Щерби. Київ: МАУП, 2004. 216 с.
14. Філософія: підручник / за ред. Л.В. Губерського. 2-е вид., перероб. і доп. Харків: Фоліо, 2018. 621 с.
15. Філософський енциклопедичний словник / Гол. ред. В. І. Шинкарук. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
16. Ярошовець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник. Київ: Знання України, 2004. 214 с.